

Registered by Australia Post.

Publication No. V8H 1849.

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)

Oficiala Organo de la Australia Esperanto Asocio.

Subscription to A.E.A. \$20
(Individual, Club & Federation)
Additional Family Member \$5
Pensioners & Full-time Students
pay a minimum of \$10.

REDAKCIO: "Esperanto", Box 2122T., G.P.O. Melbourne 3001, Australia.
Prezidanto: R. L. HARRY, AC, CBE, 8 Tennyson Crescent, Forrest, A.C.T., 2603
Sekretario: S-ino M. Ellyard, Post Office Box 48, Jamison Centre, A.C.T., 2614
Kasisto: S-ro S. Ellyard, Post Office Box 48, Jamison Centre, A.C.T., 2614.
A.E.A. Libro-Servo: S-ro T. Elliott, P.O. Box 230, Matraville, N.S.W., 2036
Korespondaj Kursoj: S-ro J. Moore, 7 Pelican Street, Emu Park, Queensland, 4702

N-ro 197 (277)

MELBOURNE

Junio, 1982

ŜERCAJ ANALOJ DE 1981

DE ROLO

La novaĵoj de la jaro 1981 estis tiel amuzaj kaj bagatelaj, ke estas iomete malfacile trovi ion seriozan por raportoj al la Esperantistoj de la mondo.

Sed, se oni klare pripensas kaj analizas la ŝajne efemerajn absurdaĵojn oni povas ektravi du klarajn tendencojn.

Unue tiu jaro estis, laŭ leĝo-dkreto de Unuiĝintaj Nacioj (mi ne scias kial ĝi estis leĝo de Kreto, tiu bela insulo) ... mi ripetas, ke UN dekretis, ke 1981 estu la jaro de la handikapuloj. Kompreneble nia mondfama gazeto "Monato" post longa diskutado decidis, ke nur angloj, aŭ anglaj ĉevaloj povas esti handikapitaj kaj por eviti avantaĝon por la londonanoj insistas, ke tra la mondo oni devas paroli pri malavantaĝuloj. Tamen "Esperanto" kaj aliaj konservativaj rondoj komprenas la universalecon de la handikapoj, almenaŭ en golfudoj kaj mi daŭre uzos tiun terminon. Handikapuloj, kiel mi montras, ampleksas ne nur handikapitajn, sed ankaŭ handikapatojn kaj eĉ handikapotojn.

Due, 1981 estis jaro de la Savarmeo, aŭ pli precize, de la Savarmeoj.

La Handikapuloj

Ni donu antaŭecon al la kampanjo lanĉita de UN por handikapuloj.

La intenco de la diplomatoj en Nov-Jorko—tio estas de la nuraj nomadoj kiuj posedas diplomojn—estis, ke dum unu jaro oni klopodu plibonigi la situacion de jam kriplitaj personoj. Sed, ĉar oni ne havas komunan lingvon en UN oni devis interpreti kaj traduki la vorton "handikapulo". Klare ĝi ampleksas, ne nur fizike handikapitojn, sed ankaŭ la mense handikapitojn, tio estas preskaŭ ĉiuj politikistoj kaj aliaj istoj, ne ekskludante la Esperantistojn.

Tio ne gravis, sed la tragika afero estis, ke en kelkaj landoj oni tute miskomprenis la celon, kaj entuziasmoj komencis celi flce aŭ eĉ nelice, la handikapotojn, kaj kelkfoje decidis pligrandigi la nombron de handikapuloj.

Ekzemple en Usono fanatika por-handikapulisto decidis handikapi per kuglo Prezidenton Reagan (pseŭdonime Reganto) ekster hotelo en la ĉefurbo, Vaŝingtono. Felice, kvankam poste la Prezidento havis hidan kopan, tio ne estis konstanta aŭ longdaŭra. Sed unu el liaj helpantoj fariĝis eble konstanta

handikapito aŭ **hinda-kapulo**. La povra troentuziasmulo ricevos reagan punon.

Simila atenco okazis en Romo laŭ nekutima **moro**. Entuziasmulo turka, ne tro **kurta**, decidis, en la spirito de la jaro, fari handikapulon el Lia Sankta Moŝto la Papo. Oni ankoraŭ debatas ĉu iu sekreta servo stimulis tion eventon, kaj, se kreta servo tion faris, kial? Oni debatas ankaŭ ĉu la Vatikano mem havas sekretan servon aŭ nur diskretan diservon. Do, la Papo fariĝis elektelebla por la handikap-konkurso de poloo. Lia famo etendiĝis de unu poluso al la alia. Oni povus diri ke li fariĝis ne nur polo sed polusano. Mi parolas nun pri polusano; pri la sano de la poloj mi parolos poste. La afero certe donis al la jaro de la handikapuloj publicon, kvankam la Papo kompreneble ne deziris **publicon**, eĉ **policon**!

En Irano, dum la jaro, la entuziasmoj forte kaj fidele subtenis la celon pliigi la rangojn de la handikapitoj, handikapataj kaj handikapotoj. Je unu punkto de tempo kaj loko oni handikapis per bombeksplodoj la Prezidenton, la Ĉefministron kaj la Ĉefon de la Polico. Bedaŭrinde, ne ridinde, la handikapoj estis por ĉiam kaj ne kuraceblaj, tial ne tute en la spirito de la jaro. Pro tiu tutampleksa karaktero de la kampanjo en sia lando, la antaŭa ĉefministro, S-ro Bani Sadr, decidis transloĝiĝi al Parizo, urbo kiun li taksis pli **ripoza** por **bani**! Oni povus resumi (resumo estas mus-ero) la situacion en Irano per citaĵo el la persaj poetoj Omar kaj Jam, (la poeto Omar estas evidente roma poeto kun anagrama pseŭdonimo). Omar kaj Jam diris: "En la tago oni jetis bombojn en la rozbovlon kaj nokte oni fuĝigas la ŝtelistojn". Do Bani Sadr preferis manĝi francan panon sub pariza arbo, kun kruĉo da ruĝa ol esti manĝita sub frangipano kun ruĝa kruĉo!

(Daŭrigota)

LA KAZO POST OL

BERNARD GOLDEN

En la traduko de poemo publikigita en la nova literatura revuo FONTO, mi legis tiun ĉi frazon: **Ĉu tie oni ne sentas alian ol la bona varmo**. Mia opinio oni devas diri ol la **bonan varmon**. Kion diras gramatikistoj pri la demando de akuzativa akordo post ol?

Mi unue turnis min al la verko **Lingvaj Anguloj**, kolekto da lingvaj demandoj kaj respondoj kompilita de F.

Baronnet kaj eldonita en 1979. Sur p. 58 la aŭtoro pritraktas la ĝustecon de simila trazo: . . . **kiam ci estas deziranta nenion alian ol tio, kion ci havas**. Li malpravigas la uzon de ol tion, argumentante, ke en tiu frazo ol funkcias same kiel krom, kaj citas kiel ilustraĵon la sekvan zamenhofan frazon: **La kongreso ne povos elekti ian alian lingvon krom lingvo arta**. Substituante ol al krom, li ricevas jenan frazon kun la sama signifo: **La kongreso ne povos elekti ian alian lingvon ol lingvo arta**. Baronnet apogas sin sur la rimarko en **Plena Vortaro (PV)** ĉe la kapvorto alia: "Se alia estas akompanata de negacio, oni povas post ĝi uzi indiferente ol aŭ krom. Baronnet opinias, ke malgraŭ la teorio de la gramatika karaktero de Esperantaj vortoj (vortaroj indikas, ke krom estas prepozicio kaj ol estas konjunkcio), en la cititaj ekzemploj ambau vortoj estas uzataj prepozicio. Pro tio la uzo de la nominativo post ol estas ĝusta. La aŭtoro de **Lingvaj Anguloj** marteladas sian vidpunkton pri la "hibrideco" de Esperantaj vortoj skribante: "Se paroli nur pri logiko, ĉiu esperanto-vorto devus havi nur unu gramatikan karakteron. Tamen la lingvouzo donis al kelkaj vortoj karakteron respektive jen adverban jen subjunkcian, jen adverban jen prepozician, ktp (p. 57).

PV en la artikolo pri ol informas, ke kiam temas pri kunkomparitaĵoj, tiu, kiu sekvas ol devas havi ĉiam la saman formon kiel tiu, kiu ĝin antaŭas (substantivo, adjektivo, infinitivo, kc), kaj konsekvence ĝi havas la saman kazon.

Plua precizigo venas de **Plena Ilustrita Vortaro (PIV)**, ne citita de s-ro Baronnet. Rimarko 1 ĉe la kapvorto alia komence tekstas preskaŭ same kiel la rimarko en la pli frua PV, sed la interkrampe aldonitaj vortoj estas tre gravaj: "Se alia estas akompanata de negacio, oni povas uzi indiferente ol aŭ krom (atentante, ke post la prepozicio krom oni ne uzas akuzativon)." El tio estas konkludeble, ke post ol oni ja uzas akuzativon, kiam akordo estas bezonata. PIV pravas tion per unu el la ekzemplifrazoj: ne scii alian lingvon krom sia propra² (sed: ol sian propran). Akuzativa akordo estas ilustrita ankaŭ en frazo uzata en **Plena Gramatiko de Esperanto** (3-a eldono, §199, p. 273): mi diris al vi nenion alian ol la plej puran veron.

Kio okazis dum la tri jardekoj inter la eldono de PV (1934) kaj PIV (1970)? Kial tiu gramatikajo montris sin tiel

malstabila? Ankoraŭ unu ekzemplo ilustras la malakordon inter tiuj du aŭtoritataj vortaroj.

La difino de metaforo en PV estas: "esprimmaniero, laŭ kiu oni donas al iu vorto signifon alian ol ĝia propra, klarigeblan per subkomprenita komparo." La adjektivo "klarigeblan" akordas kun "signifon alian", sed ne "ĝia propra". Nun komparu la difinon de metaforo en PIV: "vortfiguro, per kiu oni donas al vorto signifon alian ol ĝian propran kaj klarigeblan nur per subkomprenata komparo." En tiu ĉi frazo, ĉiuj vortoj rilatantaj al "signifon" akordas laŭ kazo. Kial. Ĉu la gramatika karaktero de ol ŝanĝiĝis? Ne, ĉar en ambaŭ vortaroj ĝi estas konjunkcio. Ĉu eble la logiko ŝanĝiĝis?

Gramatika ŝanĝebleco prezentiga ali-loke en PV kaj PIV por eĉ pli konfuzi jam perpleksigitajn lernantojn. Sub la

kapvorto preferi en PV troviĝas jenaj ekzemplofrazoj: (1) preferi supon ol viandon, poezion ol prozon, (2) vi prenu la aŭtomobilon prefere ol la kaleŝon. Ĉio estas en ordo kaj akordo! Sed en PIV tiu akordo forvaporigis, ĉar oni ŝanĝis la vortspecon inter la du ekvivalentaj komparataj aferoj: (1) preferi fiŝon al viando, poezion al prozo, (2) uzi aviadilon prefere al ŝipo. La rimarko ĉe la fino de la artikolo tekstas: "Kiel oni vidas, oni post prefer uzas al antaŭ substantivo kaj ol antaŭ infinitivo". Kial? En 1934 ol taŭgis por ambaŭ vortspecoj, substantivoj kaj infinitivoj, sed en 1970 la regulo komplikigis, kaj lernanto devas streĉi sian memoron por ne intermiksi ol kaj al.

Jes, Esperanto ja estas facila lingvo, sed ĝi havas kelkajn malfacilajn gramatikajn.

KUNORDIGITA LINGVO-POLITIKO POR AŬSTRALIO

La 25-an de marto Senatoro Teague (pron. tig) proponis en la Senato, ke la Konstanta Komitato pri Edukado kaj la Belartoj estu komisiita por studi la temon: "Evoluigo kaj Plenumo de Kunordigita Lingvo-Politiko por Aŭstralio". Li sugestis, ke la Komitato studu la sekvantajn aspektojn:

- (a) Ĉiujn aspektojn, inkluzive gvidliniojn, de nacia lingvo-politiko;
- (b) la rolon de la angla kiel unua aŭ dua lingvo kaj ĝian rilaton kun aliaj lingvoj en Aŭstralio;
- (c) la nunan uzadon de lingvoj en Aŭstralio inkluzive uzadon en la komunumo (socio), en la informmedioj — inkl. gazetojn, etnan radion kaj multkulturan televidon — kaj en la artoj kaj por plielendigi egalecon de aliro al servoj kaj al la institucioj de aŭstralia socio;
- (ĉ) la apartajn bezonojn, kiuj fontas el la uzado de indigenaj lingvoj en edukado kaj la komunumo;
- (d) la nunan staton kaj tendencojn en lingvoinstruado kaj lernado en primaraj kaj mezgradaj lernejoj, triagrada edukado kaj aliaj formalaj kaj neformalaj programoj en la komunumo;
- (e) la gradon je kiu ekzistantaj politikoj, praktikoj, sintenoj, asigno

de riĉaĵoj kaj programoj estas adekvataj provizi taŭgan evoluigon de la lingvaj riĉaĵoj de Aŭstralio;

- (f) la lingvajn bezonojn en Aŭstralio por komerco, diplomatio, defendado, turismo kaj kulturaj interŝanĝoj, precipe konsiderante la regionajn kaj aliajn internaciajn rilatojn de Aŭstralio;
- (g) la specialajn lingvo-bezonojn de mutuloj kaj aliaj personoj kun malkapabloj;
- (ĝ) la metodojn kaj rimedojn por stimuli daŭran publikan konscion de, kaj intereso pri, la evoluigo de la lingvo-riĉaĵoj de Aŭstralio;
- (h) aranĝojn por la daŭranta plenumado de nacia lingvopolitiko, inkluzive la indentigon de prioritatoj kaj la asignon de monrimedoj.

La Komitato nun konsistas el 5 membroj, aldone al la Prezidanto (Senatano B. C. Teague, S.A.). Ili estas Senatanoj Patricia Giles, Oke. A., Jean Hearn, Tas. M. E. Lajovic, N.S.K., Robert Ray, Vik., Margaret Reid, A.C.T. Laŭ la Sekretario, S-ro C. H. Ducker, (062) 726557, oni verŝajne ne invitos informadon antaŭ la fino de julio, kaj eble ne komencos aŭskulti atestantojn antaŭ la komenco de septembro.

Tamen, la Estraro de A.E.A., kiu ricevis kelkajn sugestojn de individuoj kaj organizaĵoj, ĉefe el Kvinslando, jam finpreparis dosieron, kiun mi subskribis kiel Prezidanto. Tio restos en Kanbero por esti donita al la Komitato tuj kiam ĝi anoncos, ke ĝi estas preta ricevi dokumentojn. Espereble Marj. Ellyard kaj mi povos atesti buŝe post nia reveno

el Antverpen.

La Estraro de A.E.A. bonvenigas la iniciatemon de la membraro, kiu kompreneble deziras kapti tiun gravan okazon. Ĝi ne deziras malkuraĝigi individuajn membrojn, kiuj deziras tuj skribi al Senatanoj, kiujn ili persone konas.

—Ralph Harry.

LA FERVOJISTOJ KONGRESIS EN HUNGARIO

La 34-a kongreso de la Internacia Fervoja E-Federacio (IFEFF) okazis inter la 2-a kaj 8-a de majo, 1982 en la hungara urbo Balatonfured, kiu situas apud la plej granda hungara lago, Lago Balaton.

Sabate la 1-an kaj dimanĉe la 2-an de majo alvenis 605 kongresanoj el 22 landoj. Kiel kongresejonoj oni elektis novan, tre belan konstruaĵon "SZOT Furedhotel", la Instrua Centro de la Hungaraj Sindikatoj. La granda salono povis enteni nur 300 personojn. La ceteraj devis uzi du apudajn pli malgrandajn salonojn, aŭ povis helpe de televidaparatoj sekvi la aranĝojn en diversaj konversaciejoj.

Je 2-a de majo 450 kongresanoj veturis per speciala trajno, kun la IFEFF emblemo sur la lokomotivo, de Budapeŝto al Balatonfured. Estis senpaga vojaĝo, donaco de la hungaraj ŝtataj fervojoj.

Post Ekumena Diservo je 3/5, en kiu partoprenis 300 personoj, okazis la inaŭgura ceremonio. 25 fervojistoj en uniformoj de 17 landoj okupis la lokon sur la podio. Ĉarmaj knabinoj, vestitaj en blua ĵupo, blanka bluzo kaj ruĝa kravato, enkuris la salondon kaj transdonis florbukedojn al la prezidantaro.

S-ro Sandor Urban, Vic-ĝeneral-direktoro de la hungaraj fervojoj alparolis la ĉeestantaron kaj emfazis la gravan signifon de Esperanto por fervojistoj, kiuj ricevas daŭran apogon de la hungaraj ŝtataj fervojoj. S-ino D-rino Flora Szabo, ĉefsekretariino de UEA substrekkis, ke la fervojistoj estas la plej aktivaj membroj de la E-movado, kiuj plej efike apogas la laboron de UEA. Dum la inaŭguro la "Pechan Arĉ-Kvinteto" trifoje ege bone ludis kaj kontribuis al la sukceso de la inaŭgura ceremonio.

Landaj delegitoj, en alfabeto vico, salutis la kongreson, kaj kelkaj transdonis donacojn al la prezidanto Istvan Gulyas. Sekvis la festparolado de S-ro J. Giessner, prezidanto de IFEFF, kiu parolis pri la statuo donacita de Sovetunio. Ĝi staras antaŭ la sidejo de UN en Nov-Jorko kaj montras forĝistojn, kiu faras plugilon el glavo.

En la kadro de la kongreso okazis lingvokurso, kunsido de la terminara komisiono, kunsido de la historia komisiono kaj kunsido de la fakprelega komisiono. Vespere okazis ŝipekskurso sur la Lago Balaton.

Marde (4/5) S-ro Bernard Golden prezentis tre interesan prelegon pri la regiono de Balaton kun diapozitivoj. S-ro Halasz parolis pri la modernigo kaj precipe pri la defendo de la vivo kaj sano de la laborantoj. Posttagmeze la prezidanto de la urba konsilio akceptis en la urba domo la IFEFF-estraron, la LKK-n kaj la delegitojn de la landaj fervojistaj asocioj. Vespere la hungara televido disradiis longan kolor-raporton pri la kongreso.

Merkrede (5/5) la salono estis plena por aŭskulti la plenkunsidon. Oni elektis unuanime la novan estraron: Prez. J. Giessner; Vic-Prez: Per Eugen; Sekretario. Otto Roesemann; Kasisto Henning Hauge, Redaktoro: Henning Olsen. Posttagmeze okazis la fakprelego de Inĝeniero I. Gulyas pri "La estonto de la eŭropaj fervojoj kaj la rolo de la hungaraj ŝtataj fervojoj." S-ro Lucien de Sutter (Belgio) montris belegajn bildojn pri la lando de la venonta IFEFF-kongreso. Vespere okazis trihora distra kulturprogramo. Ni ĝuis folkloran programon, belajn hungarajn dancojn, grupkantojn, cigan-muzikon.

Ĵaŭde (6/5) okazis tuttaga ekskurso al la Pionir-urbo en Zanka kaj al Keszthely, kie ni vizitis la faman

kastelon, la bibliotekon "Helikon" kaj agrokulturan muzeon. Vespere okazis internacia balo, kiun per ĉardaŝ-danco malfermis la danc-ensemblo de la fervojista sindikato.

Vendrede (7/5) okazis dua publika plenkunsido, kunsido de la terminara komisiono kaj dum la solena fermo oni transdonis la flagon al la prezidanto

de la belga fervojista asocio (S-ro L. de Sutter). Post la fermo oni plantis memor-tilian arbon en la parko de la kongresejo.

Venontaj IFEF-kongresoj okazos en Belgio (1983), Bulgario (1984) Skandinavio (1985), Jugoslavio (1986).

—ELFRIEDE ERNST — BRUSELO.

LETERO AL LA REDAKTORO

Kun intereso mi legis la artikolon de Trevor Steele, rilatan al la "mal"-vortoj. Estas tiuj esperantistoj, kiuj konstruas "turon" anstataŭ "ponton". Tiuj interesiĝas pri la "aspekto", ne pri la "uzado" de la lingvo. Ili similas al la skolopendro en la poemeto:

Skolopendro kontentiĝis,
ĝis ŝerce diris bufo,
"Kiu kruro sekvas kiun?"
Skolopendro mem ne scias,
do, kontroli ĝi komencis;
baldaŭ tute interplektis
siajn nun tro multajn krurojn.
Fine en la koto sternis,
nesciante marŝi".

Iu ajn lingvo devas esti ponto, super kiu povas pasi ideoj. Tamen, por multaj esperantistoj, nia lingvo estas turo. Same kiel ĉe Babelo, la homoj strebis konstrui turon, kiu atingus la ĉielon, multaj esperantistoj strebas konstrui lingvon filologie perfektan. La Eternulo punis la turkonstruantojn per diversigo de lingvoj. Kredeble, la sama sorto atendas la turkonstruantojn esperantistajn. Se la Akademio malfermus la pordon al iu ajn "reformo", tio montrus la "verdan

lumon" al senlimaj reformoj, kaj Esperanto pereus en labirinto de dialektoj.

Leginte la artikolon de Trevor, mi kontrolis la nombrojn da "mal"-vortoj en la restaĵo de "AE". Mi trovis dek du. Dek du sur preskaŭ sep paĝoj ne estas granda proporcio de la uzataj vortoj.

Simile, venas el Hungario sugesto, ke ni forlasu la akuzativan "n". En konversacio, kredeble, la plimulto el ni, de tempo al tempo, ellasas la "n". Tio ne estas grava peko. Kondiĉe ke la aŭskultanto komprenas nin, la eraro estas pardoninda. Tamen, tute alia afero estas la ellaso de la "n" en skribita Esperanto, en kiu ni povas kontroli la vortojn. Povas esti nenia senkulpigo se ni ellasas la "n" en skribaĵo.

Kredeble, Esperanto estas iom neperfekta, eĉ malperfekta. Tamen, se ni — en maleleganta angla esprimo — "bugger about" kun la lingvo, ĝi baldaŭ pereos en miloj da dialektoj, kaj neniuj komprenos unu la alian aŭ konversacie aŭ skribe.

For la reformemuloj! Ni ne ŝanĝu Esperanton! Esperanto, kun ĉiuj viaj malperfektaĵoj, mi ankoraŭ amas vin.

—Wre Chandler.

● **PERTO:** Je 14-a de aprilo 3 grupoj diskutis: "Kio estas pli grava, feliĉo en ĉi tiu vivo, aŭ feliĉo en estonta vivo?" "Kiu estis pli nobla, Churchill aŭ Ghandi?" kaj "Ĉu oni povas prognozi la estontecon?" Krome, S-ro Illingworth parolis pri vojaĝo ĉirkaŭ pacifikaj insuloj.

Je 26-a de aprilo la "Lunda Grupo" festis la 83-an datrevenon de sia membro Alice Longson. Je 28/4 ni bonvenigis S-ron H. Malcolm, kiu laboras en la

biblioteko ĉe Universitato Murdoch kaj lia tasko estas klasifi E-librojn. Ni diskutis "Kiu estas plej konata al vi: Norman Lindsay, Frank Hardy, Dame Nellie Melba aŭ Colleen McCulloch?"

● **MELBURN:** Je 3-a de majo S-ro H. Koppel prezentis "Novajojn el Esperantujo" kaj semajnon poste S-ro S. Kanaĉki montris memfaritan filmon pri la Adelajda kongreso. S-ro Jan Makowski, 24/5, priskribis la evoluon kaj grandskalan utilon de komputiloj, pri kies estonteco oni ne antaŭvidas limojn.

En taggazeto "AGE" aperis, 25/5, bonega, longa artikolo kun la titolo "Unika lingva oportuno por Aŭstralio", verkita de Rosaline Germov, instruistinto ĉe Universitato "Monash". La

verkistino forte pledis pri la instruado de Esperanto en lernejoj kaj televido.

● **SIDNEJO:** La 17-a de majo estas la Nacia Tago de Norvegio kaj ni parolis pri tiu bela lando dum nia kunveno. Lumbildoj faritaj de M. Chaldecott kaj S. Fanos estis montritaj kaj la Norvega Konsulo pruntis belajn afiŝojn. Semajnon poste ni laŭlegis teatraĵeton "La ĝemoj de ĝemeloj", verkita de M. Chaldecott.

Literatura vespero okazis je 31/5, ni diskutis diversajn librojn. Je 7-a de junio Tom Elliott prezentis lumbildojn pri trafik-kontrol-sistemoj en Anglujo, Francujo, Svislando kaj Belgio. Sajnas ke tute mankas kontroloj en Parizo, sed la bildo el la "Eiffel-Turo" montris kiel bonŝancaj estas aŭtomobilistoj, kiuj havas lumojn je preskaŭ ĉiu angulo.

—M. Chaldecott.

● **MANLY:** La 1-an de majo okazis afer-kunveno kaj societa renkontiĝo en la hejmo de Elsa kaj Harry Peddie. 26 membroj ĉeestis kaj ĝuis programon de komuna kantado kun Peg Ford-Lewis ĉe la piano, hora kantado gvidita de Arthur Cocking, du-lingvaj skeĉoj verkitaj kaj aranĝitaj de Margaret Liston kaj lumbildoj pri marvojaĝoj montritaj de Ann Gash.

La 29-an de majo Betty Cleminson sukcese organizis budon en la Corso de Manly. La vendado de donacoj gajnis \$157 por la klub-kaso.

La 1-an de junio komenciĝis la 2-a trimestro en la Vespera Lernejo kun 5 klasoj, komenca, daŭriga, progresiva, konversacia kaj literatura. Ni adiaŭis Marjorie Duncan, kiu flugis al Anglujo por resti kun la patrino ĝis septembro.

La 12-an de junio 15 Manly-anoj kunvenis en la hejmo de Frank Mangan por afer-kunveno kaj poste amuz-vespero kaj vesper-manĝeto. Bonvena vizitanto estis Fujiyo TANAKA el Fukuoka, Japanio. Ŝi kontaktis Kay Morrison, kiu lastjare renkontis ŝian Einŝtruison, unu el grupo de japanaj esperantistoj sur trajno en Cinio. Ni adiaŭis Betty Cleminson, kiu partoprenis en la Universala Kongreso en Antverpeno, Bess kaj Les Scott kaj Arthur Cocking sekvis.

—Eunice Graham.

● **BRIZBANO:** La kvin klasoj okazis kiel kutime ĉiun lundon en la klub-ĉambroj. Dum la monata kunveno oni decidis subteni la ekspozicion ĉe la Skolta Jamboreo januare, 1983 apud

Brizbano. Cliff Bailey raportis pri aranĝoj ĝisdate. Ray Ross raportis pri la estonta Somerlernejo en Armidale. Trevor Steele prezentos paroladon al la Aŭstralia Asocio pri Anglo-Instruistoj je la fino de junio, kiam okazos Seminario en Brizbano. Ray Ross partoprenis eron en la Televida Programo "Earl Bailey Show" la 20-an de majo.

—R.R.

EL LA FEDERACIOJ

● **KVINSLANDO:** La 1-a Konferenco en 1982 okazis en la "Youth & Recreation Centre" de Margate je 15-16-a de majo. 25 membroj tre ĝuis la semajnfinojn dum agrabla vetero. Vizitis nin tri bone konataj virinoj, kiuj loĝas en Redcliffe: S-ino Doris Styles, la unua sekretario de la Federacio; s-ino Veronica Clarke, ano de EFK dum la dekjara periodo, kaj s-ino Hilda Banham, kies edzo Reg Banham multe laboris por AEA dum pli ol 40 jaroj.

Sabaton posttagmeze okazis la Ĝenerala Kunveno. Oni akceptis proponon de la Toowoomba Societo okazigi konferencon en majo, 1983. La kunveno decidis subteni la Somerlernejon en Armidale per donaco de \$100. Oni ankaŭ decidis donaci \$60 por helpi pri aranĝoj rilate al la Mondjamboreo Skolta, januare, 1983, en Brizbano. Cliff Bailey prizorgos Esperantan Budon tie. S-ino Banham ankaŭ donacis malavare \$40 al tiu celo.

Sandra Connors raportis, ke Esperanto-Ekspozicio en la Publika Biblioteko en Toowoomba kreis intereson kaj rezulte kelkaj komencantoj nun studas sub la gvidado de Jean Lehane. Tom O'Grady raportis pri la kvin klasoj, kiuj okazas en la klubĉambroj en Brizbano. Ruth Morrison raportis, ke dek anoj studas en SL Lucia sub la gvidado de Winsome Greenhalgh.

Post tre ĝuinda Konferenca Vespermanĝo okazis distraĵoj: Jean Lehane kaj Sandra Connors prezentis skeĉon. Tom O'Grady rakontis ŝercojn. Beryl Hilsdon kaj Ray Ross prezentis skeĉon. Cliff kaj Margaret Bailey organizis lumbildkvizon. Annie Spencer deklamis siajn proprajn poemojn kaj la Brizbana Kantgrupo kantis.

Dimanĉmatene okazis Trezorserĉado kaj post bongusta rostfesto finiĝis sukcesplena konferenco. La venonta konferenco okazos en oktobro en Kingaroy.

—R. R.

● **N.S.K.:** La estraro kunvenas monate, je la 3-a dimanĉo en la Esperanto-Domo en Redfern. Samtage kunvenas konversacia grupo sub gvidado de Marjorie Duncan. Nia komitato kunlaboras kun la Kvinlanda Federacio pri la venonta Somerlernejo en Armidale dum januaro, 1983.

Ni deziras fari kelkajn ŝanĝojn pri la Esperanto-Domo, por ke ni havu pli da ĉambroj interne, sed ni devas atendi ĝis la konsilantaro donas la necesan permeson.

—M. Chaldecott.

● **VIKTORIO:** La ĝenerala kunveno okazis en la Esperanto-Domo en Richmond je 5-a de februaro. Laŭ la kasista raporto la Federacio havis malgrandan deĉiton de \$11.27, sed la kredito en la bank-kontoj estas \$527.08.

La ĝisnuna sekretariino (Barbara Podmore) ne deziris daŭrigi en la posteno kaj la kunveno elektis la jenan estraron: Prez: David Rockell, Vic-Prez: R. Reed; Sekretario: Loretto Jackson; Kasisto: Eva Trainor; Redaktoro: Herbert Koppel.

La unua aranĝo por 1982 estis pikniko en Berwick, je 20-a de februaro. 17 membroj partoprenis. Post esplorado de la loka butikcentro, membroj kolektiĝis en la loka piknikejo por la lunĉo. Malfeliĉe pluvo komenciĝis antaŭ la fino de la lunĉo kaj la partoprenantoj akceptis inviton de Ges-roj Leereveld daŭrigi la kunvenon en ties ne tro malproksima domo. La gastigantoj distris la ĉeestantojn per lumbildoj pri vojaĝoj tra Indonezio kaj Sarawak kaj refreŝigan manĝeton.

"LA SUDA KRUCO"

En sia bonega "Historio de la Aŭstralia Esperantista Organo" ("A.E." Marto 1982), nia alte estimata kolego Ken Linton supozigas, ke "La Suda Kruco" ĉesis aperi en 1932 kaj ke niajara silento sekvis ĝis 1941.

Tamen mi ankoraŭ havas en mia posedo du numerojn de "La Suda Kruco" portantajn la datojn "5 MAJO 1933 No. 151 (13th Year)" kaj "23 AŭGUSTO 1933 — No. 154 (14th Year)" (tiel!). Ambaŭ portas sub la titolo la vortojn "Nova Serio".

(Mi konservis ilin precize pro tio, ke ili ĉiu enhavas artikolojn verkitan de mi mem, kiam mi estis ankoraŭ gimnaziano!)

Kaj laŭ mia memoro, tiu de 23 Aŭgusto certe ne estis la lasta de tiu serio. Ĉu iu nekontesteble scias, precize kiam tiu serio efektive finiĝis?

—ALAN TOWSEY.

Jes, S-ro Towsey pravas. Post aŭgusto, 1932 aperis ankoraŭ 21 numeroj de "La Suda Kruco" en la t.n. "Nova Serio". Tri numeroj aperis en 1932 (N-roj 145-147), dek numeroj en la jaro 1933 (N-roj 148-157) kaj ok numeroj en la jaro 1934. La lasta eldono (N-ro 165) portis la daton 12-a okt., 1934.

(—Red.)

Aŭstralia Norma Elementa Diploma:
Sukcesis S-ro R. K. Brittain, Nedlands, Okc. Aŭstralio.

ĜIM KAJ ĜENI EN ROTTERDAM

La 29-an de majo, 1982, Ĝim kaj Ĝeni Dimo lerte kaj distre prezentis al esperantistoj en Rotterdam facetojn de sia vivo en la aŭstralia dezerto.

Tiun plezuron preskaŭ ne havis la roterdamanoj, ĉar semajnon antaŭe Ĝim devis eniri malsanulejon en Britio por kontroli sian korfunkcion, kaj timis necese nuligi siajn planojn viziti Nederlandon. Felice la afero kontentige evoluis, kaj la aŭstraliaj mondvagadantoj sukcesis remeti ĉi tiun landeton en sian longan liston de landoj, en kiuj ili prelegas kaj varbadas por Esperanto.

Profitante la ŝancon gastis dum unu vespero la ge-Dimo-ojn, ni ĝuis, krom amuza kaj interesa konversacio, improvizan muzikadon far tiuj du spertaj muzikistoj.

Post kvintaga turismado en nekutime sunbrila vetero, kaj entuziasma akcepto en la Centra Oficejo de U.E.A. en Rotterdam, Ĝim kaj Ĝeni forlasis Nederlandon por daŭrigi sian eŭropan vojaĝon. Laŭplane ili prelegos al esperantistoj en FR Germanio kaj Francio, antaŭ ol reiri, fine de julio, al Britio.

Estis tre plezure renkontiĝi kun tiu vikle lerta kaj tre afabla paro, kaj ni esperas, ke ili trovos tempon nin ree renkonti en Gresillon dum julio survoje al Britio.

—Audrey C. M. CHILDS-MEE.

LA "A.E." SUBTEN — FONDUSO 1982/83

Antaŭe raportita	\$171
F-ino Eva Trainor, Melbourne	6
S-ro Herbert Koppel, Melbourne	10
S-ro Mac Le Fevre, Launceston	10

\$197

KIU SEKVS ?

WHO'S WHO IN AUSTRALIAN ESPERANTO

17 — JEAN LEHANE (nee Matuschka)

THE RESILIENT.

For Jean, life began at 50! Esperanto has given it direction and purpose. Her mailbox is constantly overflowing and her heart "runneth over with joy".

It was not ever thus! At one stage she was even denied her hobby—gardening, for an acute case of persistent dermatitis forced her to avoid water, soil dust, perspiration and sunlight. The death of her husband left her a widow with three small children and a recently acquired "farm", mostly scrub and swamp.

But Jean has always had the ability to "bounce back". She had always had a hard life, so she was used to work and adversity.

Back to the beginning. Forebears: Lutheran immigrants from Germany and Poland (parental), with English, Scots and a dash of Italian on the other side. Father and grandfather on a farm 50 miles from both Albury and Wagga. Corrugated, rutted link with the "outside" world. Jean started correspondence schooling at 7, under the strict eye of her ex-teacher mother. Chronic nightmares caused cessation for some months. No problem. Jean later "sailed" through four classes in two years.

The beginning of the depression saw Jean at boarding school in Wagga. A galling experience! She had never sat in a schoolroom before. Her chief solace was the school library in which, by guile, she managed to evade and exceed the limit of one book only per week. A special problem was the fact that she often fainted in assembly lines or in church services.

The ill wind of the depression blew her back to the happier life on the farm, when her learning was continued in the local school of 20 pupils in 6 classes, with one teacher for all. It was a mere horseride away, and Jean has always loved horses.

At 14, a dairymaid. At 15, then a Junior Farmer, she first learned about Esperanto, but had no idea that there were Esperantists in Australia. At that time Jean was trying to learn German from a book.

In 1941 the prize for her winning an essay competition was a 4-year scholarship in needlecraft at East Sydney Tech. College. Reluctantly, the family let her

go. A daughter's duty was to help at home—teaching poddy calves to drink from a bucket—building 100-ton haystacks and other jobs for which there were no men. Rationing through clothing coupons limited her course. Bondi was shelled and Jean lived close by—too close for quietude. The war seemed as though it would be lost unless she helped, so Jean joined the A.W.A.S. and was stationed in Sydney for the duration. She met and married Jack Lehane, a Tobruk "rat" invalided home from New Guinea.

Meanwhile, where were the Esperantists? Jean never heard of them during her years in Sydney. (Maybe they, too, were caught up by the war effort.)

Some years later, she moved to Too-womba where her brief career at Tech. enabled her to do some professional dressmaking and, later, to teach in a secondary school.

German. On again. Off again.

The dermatitis mentioned earlier, forced Jean back to books, but you can't read all the time, so for mental stimulation (she was no longer teaching), she joined the Embroiderers' Guild, and the Adult Education German class. Third time lucky. Then Italian. Then, Jean started Esperanto — a term after her classmates — but soon caught up.

At a "Zamenhof-Festo", Jean met H. V. Petley. An Esperanto Society was formed with the hostess (Mrs. Wyn Harvey, blind since her seventh year) as President, and Jean (who had a textbook and a dictionary) as Librarian.

Mr. Petley guided and encouraged Jean to write a "newsletter". When he could not continue, Jean took over as tutor.

In due course our budding tutor persuaded the Head of the local Summer School to introduce Esperanto at three levels. Alternate years found Jean at the Australian Congress and at the Too-womba Summer School. The former improved her standing as an Esperantist and the latter—with experienced, skilled teachers as guides—her skill as a tutor. Since then, she's been very heavily committed (and dedicated) as organizer and tutor to the Summer School.

Why not go up and see her some time? .

—Arthur Cocking.